

niet erkend wordt

Mensen die in armoede leven staan zeer zwak, missen communicatie- en andere vaardigheden om hun mannetje te staan en lopen bovendien meer risico om met het gerecht in aanraking te komen. Armoede betekent veel tekortkomingen. Er wordt minder uitgegeven aan eten en aan kleding dan iemand met een gemiddeld inkomen. Maar vooral, armoede neemt het gereedschap weg waarmee je aan je toekomst kunt werken, je 'levenskansen' zagezegt. Het vernietigt de kansen op een leven dat niet door ziekte wordt getekend, op een fatsoenlijke opleiding en vooral een veilig thuis.

Wanneer de kwaliteit van het onderwijs en de gezondheidszorg bijvoorbeeld niet voldoende is, of de overheidssteun over het algemeen ontoereikend, kunnen mensen die leven onder de armoedegrens in een vicieuze cirkel van uitzichtloosheid blijven of terechtkomen. Ook materiële hulp van de sociale omgeving (in veel landen de uitgebreide familiekring, de 'extended family') is dan vaak ontoereikend.

De toegenomen individualisering en daarmee het verminderen of wegvallen van onderling toezicht en zorg van mensen voor elkaar is in westerse landen een bijkomende factor.

Ook op Curaçao neemt dit verschijnsel steeds meer toe, en dat terwijl de zorg voor elkaar het fundament van de samenleving zou moeten zijn. Dat opgroeien in armoede invloed heeft op het welzijn van kinderen wordt veel te vaak vergeten. In gezinnen met weinig geld, is altijd stress. Dat er nog steeds leerkrachten zijn die uit eigen zak eten voor de kinderen moeten kopen simpelweg omdat er thuis geen eten is en kinderen met een lege maag naar school komen, is onaanvaardbaar. Geen enkel kind zou op Curaçao zonder eten naar school en naar bed mogen gaan. Met een lege maag is het nu eenmaal moeilijk je te concentreren. De jarenlange armoedeproblematiek van kinderen hebben grote invloed op hun sociaal-emotionele ontwikkeling en dus ook op hun leerprestaties. Kinderarmoede moet een thema zijn, de focus moet ook liggen op het verbeteren van kansen voor die kinderen in het onderwijs. Het mag niet langer zo zijn dat als je in een arm gezin geboren wordt, je dan ook vaak arm blijft. Kinderen uit veel gezinnen krijgen thuis minder ondersteuning, stromen daardoor moeilijker door naar een hoger niveau. Elk kind verdient een eerlijke kans.

Vóór Covid-19 leefde meer dan dertig procent van de inwo-

ners van Curaçao onder het sociaal minimum. Nu tijdens de Covid-19 is de situatie schrikbarend verergerd.

Armoede onder vrouwen op Curaçao komt het meest voor bij vrouwen ouder dan 40 jaar maar ook onder heel jonge alleenstaande kind-moedertjes, alleenstaande moeders, alleenstaande vaders, gescheiden vrouwen en weduwen. Nog steeds werken veel vrouwen in parttimebanen die hen niet economisch zelfstandig maken. Dit wordt ook mede veroorzaakt door het tekort aan goede, betaalbare kinderopvang. HiMA pleit dan ook voor ondersteuning van de werkende ouder door meer betaalbare kinderopvang en naschoolse opvang beschikbaar te stellen.

Van de mensen die onder de armoedegrens leven is 70 procent vrouw. Vrouwen verzetten twee derde van de arbeid in de wereld en bezitten maar 10 procent van het totale financieel vermogen in de wereld. Dat komt omdat er ontzettend veel werk door vrouwen verricht wordt waarvoor zij niet betaald krijgen. Vrouwen verrichten het merendeel van de huishoudelijke taken en zorgtaken. Verzorging van kinderen, ouders en zieke familieleden wordt meestal gratis door vrouwen gedaan. Als vrouwen een eigen bedrijf opzetten, doen ze dat kleinschaliger en met minder middelen dan mannen, omdat hun toegang tot geld en kennis en netwerken een stuk beperkter is.

Door de globalisering en daarbij behorende schaalvergroting worden veel kleine ondernemers weggeconcurrerd. Hieronder zijn wederom relatief veel vrouwen. De grote schuldenlast in veel Derde Wereldlanden heeft geleid tot bezuiniging in de sociale sector, waar veel vrouwen werkzaam zijn en geleid tot toename van de werkloosheid onder vrouwen.

Armoede leidt ook vaak tot criminaliteit, een fenomeen dat op veel eilanden in het Caribisch gebied speelt. De criminaliteit zou gevoelig kunnen dalen als we er in slagen het aantal gezinnen waar kinderen worden verwaarloosd of mishandeld te verminderen.

Het stimuleren van economische groei zal onzes inziens niet tot de gewenste effecten leiden als de meest kwetsbare gezinnen niet worden bereikt. Aangezien verwaarlozing en mishandeling in sterke mate in verband staan met armoede, zou armoedebestrijding altijd voorrang moeten hebben. Er zullen dus maatregelen genomen moeten worden om concentratie van de armste gezinnen in bepaalde wijken tegen te gaan, bijvoor-

beeld door in die wijken werkgelegenheid te creëren. Op die manier wordt vermeden dat kinderen opgroeien die zelden of nooit een volwassene ontmoeten die werk heeft. Kinderen in gezinnen die een groot risico lopen op een criminele carrière kunnen misschien op die manier vroegtijdig geholpen worden. Onderzoek wijst erop dat ongunstige economische omstandigheden op indirecte wijze een invloed heeft op crimineel gedrag.

Al vele decennia trekken maatschappelijke organisaties op Curaçao aan de bel dat het niet goed gaat. De roep van de mensen die het betreft is nooit gehoord, naar de organisaties is

onvoldoende geluisterd, maar er werd helaas wel op alle sectoren bezuinigd.

HiMA pleit ervoor dat partijen uit het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties samen met de politie een bondgenootschap tegen kinderarmoede gaan vormen, zodat er geleidelijk aan geen kinderarmoede meer op Curaçao zal zijn.

In 2019 heeft de Amerikaans-Franse ontwikkelingseconome en hoogleraar aan het MIT (Massachusetts Institute of Technology), Esther Duplo, de Nobelprijs voor Economie gewonnen. Zij stelt niet alleen vragen als 'waarom zijn sommige mensen arm', maar ook 'waarom blijven ze in armoede, waar-

om komen ze er moeilijk uit?'. Heeft het te maken met beperkte toegang tot leningen, te weinig middelen om te investeren, te weinig scholing? Zij onderzoekt beleid rond armoedebestrijding met veldexperimenten. Haar experimenten zijn groot-schalig en beroemd, ze denkt bijzonder goed na over het armoedeprobleem. Hiernaast linkt ze de experimenten aan economische theorieën, waardoor het wetenschappelijk en economisch heel relevant is.

*Yvonne Olf en Geraldine Schep-
boer-Parris zijn respectievelijk
voorzitter en secretaris/penning-
meester van de vereniging Hende-
i-Medio-Ambiente (HiMA).*

Armoede bestaat en het gaat om veel meer dan een individueel probleem. Het zou niet thuis moeten horen in een menswaardige samenleving.

FOTO'S DUSHI

